

Nyansering om nalokson nesespray

Dagsavisen. 10.09.2019. Side: 33

ARNE SKULBERG Lege og forsker, NTNU | IDA TYLLESKÅR Lege og forsker, NTNU | THOMAS CLAUSEN Professor og lege, UiO

HELSE

Sverre Eika argumenterer i Dagsavisen mot at nalokson nesespray skal deles ut til alle. Nalokson er motgift mot heroin og andre morfinstoffer, og er rask og trygg behandling mot overdoser. Nalokson reverserer blant annet pustestans som er forårsaket av morfinstoffer. Vi hilser debatten om utdeling av nalokson velkommen. Tiltak som forebygger overdosedødsfall er en avveining mellom hva som er mulig, hva som er nyttig og risiko for bivirkninger og skadelige konsekvenser. Derfor er debatt på tvers av faggrupper viktig og ønskelig.

WHO anbefaler utdeling av nalokson til alle som kan bli vitne til overdoser. Dette kan være rusbrukere, familie, ansatte på væresteder og andre. Som et ledd i den norske overdosestrategien deler myndighetene ut nalokson nesespray. Mer enn 10.000 sprayer er delt ut siden strategien startet i 2014 og frem til i dag.

Utdelingen av nalokson foregår i Norge sammen med og integrert med opplæring i gjenkjenning av en overdose, å ringe 113, gi pustestøtte og å bruke motgiften. Slik mener vi det også bør være fremover.

Alle legemidler, også nalokson, har potensielt uønskede virkninger. Eikas bekymring om dette fremstår ute av proporsjon. Det er en risiko for akutt abstinensreaksjon når man behandler med nalokson, men når legemidlet gis i nesa øker mengden i blodet langsamt, det gir mindre risiko for akutt abstinens, og erfaringsmessig er andelen som får dette meget lav.

De andre bivirkningene Eika lister opp er dokumentert i forbindelse med bruk av legemidlet, men de er alle sammen svært sjelden og risikoen er svært liten, spesielt når man setter det opp mot den livreddende effekten legemiddelet kan ha.

Likevel er vi glad for at spørsmålet om utdeling av nalokson løftes. Nalokson nesespray må ikke bli en sovepute i arbeidet med å redusere overdosedødsfall og forebygge utrygg rusmiddelbruk. Nalokson virker

SELMA HØIEN
Dagsavisens forfatter

DELTA I DEBATTEN, SKRIV TIL OSS

Kortmøtte: 6000 tegn inkl. mellomrom.
Kortinnlegg: 800-1500 tegn.
Novellmøtte: 4000 tegn.
Kortbrev: 2000 tegn.
Logg ved portrettfoto.

Sendes til:
OSLO: debatt@dagsavisen.no
FREDTVEIT: debatt@fredtveitdagsavisen.no
OSLOKONTAKT: debatt@oslokontakten.no

Her vil du hver dag finne ferske analyser og kommentarer til aktuelle hendelser fra Dagsavisens skribenter og levere.

En trikke- og helseironi

ELDRØMSORG

THOR KREFTING NISSEN

Theo Kortfritzsky, nå straks 78 år, skriver et innlegg, men trøstet av et neseblod tvinger han til å stoppe. Det er en kjempeuskyldighet som er å skrive om noe som er så viktig for en eldre mann som han er. Det er å skrive om noe som er så viktig for en eldre mann som han er.

Helgeproblemet

ARBEIDSLIV

JØ HERRINGSTAD

Mari Holm Ingebrigtsen er forsker i ved Arbeidsforskningsinstituttet AFIL, Oslo. Hun skriver kronikk 8. september om helgeproblemet i helse- og omsorgssektoren. Den er god bekræftelse på dette problemet, men heller ikke kun bare et problem for helse- og omsorgssektoren. Det er et problem for alle som jobber på helg og som har ansvar for å sørge for at pasientene får den beste helsetilstanden de kan få.

Nyansering om nalokson nesespray

HELSE

ARNE SKULBERG

IDA TYLLESKÅR

THOMAS CLAUSEN

Utdelingen av nalokson følger i Norge sammen med og integrert med opplæring i gjenkjenning av en overdose, å ringe 113, gi pustestøtte og å bruke motgiften. Slik mener vi det også bør være fremover.

Alle legemidler, også nalokson, har potensielt uønskede virkninger. Eikas bekymring om dette fremstår ute av proporsjon. Det er en risiko for akutt abstinensreaksjon når man behandler med nalokson, men når legemidlet gis i nesa øker mengden i blodet langsamt, det gir mindre risiko for akutt abstinens, og erfaringsmessig er andelen som får dette meget lav.

Likevel er vi glad for at spørsmålet om utdeling av nalokson løftes. Nalokson nesespray må ikke bli en sovepute i arbeidet med å redusere overdosedødsfall og forebygge utrygg rusmiddelbruk. Nalokson virker

kun mot morfinstoffer, derfor er det svært viktig at ambulansetjenesten, slik at det ikke blir unødvendig forsinkelse av behandling av andre årsaker til akutt sykdom. Nalokson behandler kun den aktuelle overdosen, for å redusere dødelighet blant gruppen som brukte rusmiddel. Tiltak for å nå dette målet må være sammensatte og inkludere en rekke tiltak som halvparten av alle som injiserer rusmidler gjør det alene, og da er nalokson ikke til nytte. Det vil derfor være viktig å se mye bredere i arbeidet med å forebygge overdoser enn å kun lene seg på et tiltak som utdeling av nalokson.

Oppsummert er det som hovedregel få og lite dominerende bivirkninger av nalokson og i en situasjon

der det handler om livredning, er bivirkningene beskjedne holdt opp mot potensiell gevinst, selv om de ikke kan hevdes å være totalt fraværende. Derfor er det sentralt og viktig at nalokson deles ut sammen med opplæring og at man i en overdosesituasjon uansett ringer ambulansen/113 først.

Interessekonflikt: NTNU har lisensiert en nalokson nesespray. Ingen av forfatterne har personlige økonomiske interesser i nalokson nesespray.

© Dagsavisen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/C2qnfnC9>